

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2019 m. vasario 18 d. Nr. 4D-2018/2-1580
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2018 m. lapkričio 26 d. gavo X, Kauno apylinkės teismo 2018-07-09 sprendimu (toliau citatose ir tekste vadinama – Teismo sprendimas) paskirto Y, kuriai nuosavybės teise priklauso butas [...] name (toliau citatose ir tekste vadinama – Namas), nuolatinio globėju ir turto administratoriumi (toliau citatose ir tekste vadinama – Pareiškėjas), skundą dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos (toliau citatose ir tekste vadinama – Savivaldybė) pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant jo 2018-08-27 prašymą (toliau citatose ir tekste vadinama – Prašymas-1) bei 2018-10-15 skundą (toliau citatose ir tekste vadinama – Skundas), susijusius su daugiabučių namų savininkų bendrijos „A“ (toliau citatose ir tekste vadinama – Bendrija) valdymo organų veiklos priežiūra, bei Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus 2018-10-09 pažymoje Nr. 4D-2018/2-324 (toliau citatose ir tekste vadinama – Pažyma) pateiktas rekomendacijas.

2. Pareiškėjas skunde nurodo:

2.1. „Kreipiausi į Savivaldybę 2018-10-15 bei 2018-08-27“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta). „Savivaldybė nesiima visų priemonių tinkamų [Bendrijos pirmininkės] funkcijų vykdymui užtikrinti dėl žemiau [...] nurodytų priežasčių“:

2.1.1. Savivaldybė „[...] turėtų padėti daugiabučių namų ir patalpų savininkams gauti bendrojo naudojimo objektų aprašų kopijas. Bet, pvz., Savivaldybės atveju, yra atvirkščiai“, „Savivaldybės administracijos direktorius gina Renovavimo skyriaus vedėją, kuris rašo, kad Bendrijos pirmininkė turi leisti susipažinti su [Namo] bendrojo naudojimo objektų aprašu [toliau citatose ir tekste vadinama – Objektų aprašas] ir Bendrijos įstatais, bet neprivalo pateikti jų kopijų, bet Savivaldybė [...] šiame pastate savo nuosavybėje turi tris butus. [...] teisės aktų, kurie imperatyviai nustatytų, kad daugiabučių namų bendrijų valdymo organai butų ir patalpų savininkams pateiktų bendrojo naudojimo objektų aprašų kopijas, nėra“;

2.1.2. „[...] Bendrijos pirmininkės 2018-08-01 (prašiau nurodyti Bendrijos buveinės patalpas), 2018-08-25 (prašiau paaiškinti, kodėl duomenų surinkimo narių mokama skirtinga suma ar pinigų surinkimo sąskaitos mokestis nepriskaičiuojamas visiškai, UAB B kokia sutartis, ką jis skaičiuoja, kam tada buhalterė); [...] jokios informacijos negaunu. Savivaldybė nepateikė jokios informacijos [...]“;

2.2. „Susipažinus su Savivaldybės 2018-11-08 [atsakymu] Nr. (33.192)R-3135 į 2018-10-10 Nr. 4D-2018/2-324/3D-2724 [dėl Pažymoje Savivaldybės administracijos direktoriui pateiktų rekomendacijų nagrinėjimo rezultatų] klaidinančią informaciją – išgalvotą tikrovės neatitinkantys teiginiais ir argumentais nesutinku dėl sekančių priežasčių“:

2.2.1. „Pirmiausia pabrėžtina tai, kad Savivaldybės teiginiai dėl pareiškėjos [Y] aktualių klausimų aptarimo 2018-11-05 Nr. 53-5-326 nėra niekuo pagrįsti, nes, kaip pripažino pati

Savivaldybė, nei susitikimo metu, nei po jo nustatytos aplinkybės bei priimti sprendimai nebuvo užfiksuoti protokole ar kitame dokumente. Pirmininkė jokio akto nesurašė, kuri turi pasirašyti abi šalys. Remiantis LR viešojo administravimo įstatymo [toliau citatose ir tekste vadinama – VAĮ] nuostatomis, kai vykdomas faktiniai duomenų patikrinimas vietoje, žodiniai paaiškinimai ir faktiniai duomenys turi būti užfiksuoti patikrinimo akte (išvadoje) ir šis aktas (išvada) pasirašytas. Todėl Savivaldybės paaiškinimai ir priimtus sprendimus nelaikytini įrodymų, Savivaldybės tinkamus veiksmus nagrinėjant pareiškėjos skundą“;

2.2.2. „2017-08-02 Nr. 53-5-903 Šiuo informuoju, kad šildymo ir karšto vandens aprašas yra Daugiabučio gyvenamojo namo ar kitos paskirties pastato (pastatų) bendrojo naudojimo objektų aprašo, patvirtinto Aplinkos ministro 2012-06-27 įsakymu Nr. D1-549, sudėtinė dalis. [...]. Savivaldybės nenustatyta, kad visi aprašai būtų pateikti Savivaldybei, o kopijos – butų ir kitų patalpų savininkams“;

2.2.3. „2018-11-05 Nr. 53-5-326 Taip pat [...] prašiau pateikti [...] buto kaupiamųjų lėšų dalies ataskaitą. Ne tik neteikia jokios informacijos, bet dar pateikia ne atitinkamos tikrovės informaciją, 2012-05-30 vykusiame susirinkime kaupiamųjų lėšų tarifas 0,0869; 0,30 Lt už kv. m. [...] patikrinimo akte yra nurodyta, kad Bendrija 2010-04-21 vykusiame susirinkime patvirtino kaupiamųjų lėšų dydį, 0,1500 mokėjau po 7,47 lito, tai kaip gali atitikti sukauptą sumą.“

3. Pareiškėjas prašo Seimo kontrolierių „padėti gauti informaciją Bendrijos narių susirinkimo protokolus, banko sąskaitų išrašus, Namu techninės priežiūros žurnalus, aprašus, patvirtintą ilgalaikį planą, Bendrijos narių sąrašą [...]“ bei reikalauja „Savivaldybės raštus 2017-08-02 Nr. 53-5-903; 2018-11-08; 2018-11-05 Nr. (33.192)R-3135 Nr. 53-5-326 pripažinti negaliojančius bei Savivaldybės specialistus įpareigoti atlikti visus jiems LR teisės aktų pagrindu pavestas funkcijas.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

4. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2018-10-09 pažymyje Nr. 4D-2018/2-324 dėl Y (toliau vadinama ir – Pareiškėja) skundo prieš Savivaldybę:

4.1. pažymėjo, kad Bendrijos valdymo organų veiklos patikrinimo 2017-12-29 akte Nr. 53-39-22 (toliau citatose ir tekste vadinama – Patikrinimo aktas) pateikti šie reikalavimai trūkumams pašalinti, susiję su Pareiškėjo skunde nurodytomis aplinkybėmis:

„4.1. Reikalaujame iki 2018-03-28 visuotiniame susirinkime: [...] 4.1.2. Patvirtinti Objektų aprašą, parengtą pagal LR aplinkos ministro 2010-11-02 įsakymu Nr. D1-895 (LR aplinkos ministro 2012-06-27 įsakymo Nr. D1-759 redakcija) patvirtintą formą. Pateikti protokolą ir patvirtintą dokumentą; 4.1.3. Parengti ir patvirtinti Namu bendrojo naudojimo objektų atnaujinimo ilgalaikį planą. Rengti rekomenduojame atsižvelgiant į Aprašo [2015-04-15 LR Vyriausybės nutarimu Nr. 390 patvirtintas Butų ir kitų patalpų savininkų lėšų, skiriamų namui (statiniui) atnaujinti pagal privalomuosius statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus, kaupimo, jų dydžio apskaičiavimo ir sukauptų lėšų apsaugos tvarkos aprašas; toliau citatose ir tekste vadinama – Aprašas] priede pateiktą Namu bendrojo naudojimo objektų atnaujinimo ilgalaikio plano pavyzdinę formą; 4.1.4. Parengti ir patvirtinti Metinį daugiabučio namo priežiūros ūkinį ir finansinį planą“; [...]" (toliau citatose ir tekste vadinama – Reikalavimai);

4.2. Savivaldybės administracijos direktoriui pateikė šias rekomendacijas, susijusias su šiuo tyrimu:

4.2.1. „16.1.1. pateikti Seimo kontrolieriui ir Pareiškėjai motyvuotas (pagrįstas teisės aktų reikalavimais ir Savivaldybės nustatytais faktinėmis Bendrijos veiklos aplinkybėmis) išvadas (kai kurias iš jų kartotinai, atsižvelgus į šio tyrimo išvadas) dėl [...] Objektų aprašo turinio, Namu lėšų kaupimo organizavimo ir jų panaudojimo, informacijos Pareiškėjai apie jos sukauptas lėšas pateikimo / nepateikimo [...], prireikus pateikti Bendrijos pirmininkei naujus terminuotus reikalavimus“ (toliau citatose ir tekste vadinama – Rekomendacija-1);

4.2.2. „16.1.3. nustatyti naujus Reikalavimų vykdymo terminus ir apie juos informuoti Bendrijos pirmininkę, kontroliuoti jų vykdymą“ (toliau citatose ir tekste vadinama – Rekomendacija-2);

4.2.3. „16.1.4. pateikti informaciją Seimo kontrolieriui ir Pareiškėjai apie Reikalavimų vykdymo rezultatus“ (toliau citatose ir tekste vadinama – Rekomendacija-3; toliau visos rekomendacijos kartu vadinamos – Rekomendacijos).

5. Savivaldybė, 2018-11-08 raštu Nr. (33.172)R-3135 (toliau vadinama – Raštas) informuodama Seimo kontrolierių apie Rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus, pranešė:

5.1. dėl Rekomendacijos-1 – 2018-06-05 vykusiame visuotiniame Bendrijos narių susirinkime buvo patvirtintas Objektų aprašas, kurio „forma ir turinys atitinka teisės aktų reikalavimus, tikrinant Objektų aprašą, informacija buvo patikrinta pagal Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašo duomenis. Primename, kad išaiškinimai dėl Namų Šildymo ir karšto vandens sistemos aprašo Y [...] buvo pateikti 2017-08-02 Daugiabučių namų administravimo ir renovavimo skyriaus (toliau – Skyrius) rašte Nr. 53-5-903 bei 2017-07-17 Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos Kauno teritorinio skyriaus rašte Nr. 2R-2067, ir 2017-05-11 Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos raštu Nr. 2R-1557.“

„Informacija apie Bendrijos skaičiuojamą kaupiamųjų lėšų tarifą ir apie sukauptas lėšas pareiškėjai buvo pateikta 2018-11-05 Skyriaus raštu Nr. 53-5-326.“

Pažymėtina, kad Rašte ir jame nurodytame Savivaldybės 2018-09-21 rašte Nr. 53-5-287 nėra konkrečios informacijos apie Bendrijos taikomą kaupiamųjų lėšų tarifą ir apie sukauptas lėšas, informacija pateikta Rašto priede – Bendrijos 2018-10-29 rašte ir tik apie iki 2017-12-31 Pareiškėjos sukauptas lėšas (žr. šio rašto 7.3 ir 7.5 punktus), Seimo kontrolieriui nepateikta informacija dėl dalies Rekomendacijos-1 – pateikti išvadą dėl Namų lėšų kaupimo organizavimo ir jų panaudojimo atitikimo teisės aktų reikalavimams – nagrinėjimo rezultatų, nenurodytos nepateikimo priežastys;

5.2. dėl Rekomendacijos-2 ir Rekomendacijos-3 – „2018-11-06 Skyriaus raštu Nr. 53-5-328 Bendrijos pirmininkei rekomenduota [...]. Sudaryti ir teikti susirinkimui tvirtinti ilgalaikį Namų atnaujinimo planą. Taip pat buvo prašoma vykdant Namų bendrojo naudojimo objektų priežiūrą atsižvelgti į Patikrinimo akte pateiktas pastabas, reikalavimus ir rekomendacijas ir apie priimtus sprendimus Skyrių informuoti iki 2019-04-08.“

6. Lietuvos Respublikos Seimo 2018-09-27 nutarimu Nr. XIII-1508 Milda Vainiutė paskirta Lietuvos Respublikos Seimo kontroliere savivaldybių institucijų ir įstaigų pareigūnų veiklai tirti.

Seimo kontrolierė, atsižvelgusi į tai, kad tuometis Seimo kontrolierius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 3 dalimi (jeigu pareiškėjas piktnaudžiauja teise kreiptis į Seimo kontrolierių, Seimo kontrolieriaus sprendimu susirašinėjimas su tokiu pareiškėju gali būti nutrauktas), **nusprendė „nutraukti susirašinėjimą su Pareiškėja [Y] dėl Savivaldybės pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant jos 2017 ir ankstesnių metų prašymus, susijusius su Bendrijos valdymo organų (pirmininko) veikla“** (2017-09-21 pažyma Nr. 4D-2017/2-924), šio Pareiškėjo skundo tyrimo metu nenagrinės aplinkybių, susijusių su Savivaldybės 2017 metų atsakymais Pareiškėjai.

7. Kartu su skundu pateiktuose dokumentuose pažymėta:

7.1. Prašyme-1 nurodyta: „prašau įpareigoti Bendrijos pirmininką pateikti man sekančią informaciją: Bendrijos narių susirinkimo protokolus. Namų sąskaitų išrašų kopijas. Namų techninės priežiūros žurnalus. Prašiau pateikti dokumentus pagrindžiančius „išlaidas už pinigų surinkimą ir pervedimą į Bendrijos banko sąskaitą“, kurių iš Bendrijos narių buvo reikalaujama padengti. Bei pateikti faktines išlaidas [...]. Nuvykus nurodytu adresu su įgaliojimu bei Teismo sprendimu pirmininkė sąmoningai ir piktybiškai atsisakė pateikti prašomus dokumentus ir informaciją.“

7.2. Savivaldybės 2018-08-31 rašte Nr. 53-5-283 (atsakymas į 2018-08-27 prašymą; toliau vadinama – Atsakymas-1), adresuotame ir Bendrijos pirmininkei, be kita ko, nurodyta: „[...] persiunčiame Prašymą-1, prašome kompetencijos ribose gyventojui išsamiai paaiškinti prašyme nurodyto mokesčio taikymą bei pateikti informaciją. [...]. Informaciją prašome pateikti Pareiškėjui, atsakymo kopiją pridėdant Skyriui iki š. m. rugsėjo 13 d.“ (pažymėtina, kad Prašymo-1 persiuntimas Bendrijai, t. y., jo nenagrinėjimas Savivaldybėje, nėra motyvuotas konkrečiomis VAI nuostatomis ir faktinėmis aplinkybėmis, Prašymas-1 taip pat neišnagrinėtas vykdant Bendrijos pirmininkės veiklos kontrolės funkciją).

7.3. Savivaldybės 2018-09-21 rašte Nr. 53-5-287 (atsakymas į 2018-09-18 prašymą; toliau atitinkamai vadinama – Atsakymas-2; Prašymas), be kita ko, pažymėta:

„Informuojame, kad Skyrius, atsižvelgdamas į Jūsų Prašymą, Bendrijos pirmininkei pateikė užklausimą. Pirmininkė pateikė Jums adresuotų atsakymų kopijas“ (prie Atsakymo-2 pridėtuose Bendrijos pirmininkės raštuose nurodyta: 2018-07-24 rašte Nr. 18-3 ir 2018-08-09 rašte Nr. 18-4, be kita ko, rašoma: „[...] susipažinti su Bendrijos dokumentais (Bendrijos susirinkimų protokolais, Namų techninės priežiūros žurnalu) galite 2018-08-02 18.00 val. arba 2018-08-02 18.30 val., jei šis laikas Jūsų netenkina, prašau informuoti el. paštu [...] arba telefonu [...]. Informacija, t. y. sąskaita mokėjimui, Jums teikiama elektroniniu paštu. Už 2018 m. birželio mėn. priskaičiuotas pinigų surinkimo į sąskaitą mokestis 0,14 eur yra teisingas, kadangi Jūs, mokant mokesčius, naudojantės Bendrijų knygelėmis, kurių duomenis sistemina ir tvarko UAB B, dėl to Jūsų butui priskaitytas 0,14 eur administravimo ir surinkimo mokestis. [...]“; 2018-09-04 rašte Nr. 18-6 – „UAB B skaičiuoja atlygį 0,074 proc. nuo įmokos sumos. Dėl to kiekvieną mėnesį šis atlygis yra skirtingas, nes Jūsų buto įmoka kiekvieną mėnesį skiriasi. Informuoju, kad galite pasirašyti sutartį su UAB C, kuri kol kas neskačiuoja pinigų surinkimo mokesčio“ (**pažymėtina, kad Prašymo persiuntimas Bendrijai, t. y., jo nenagrinėjimas Savivaldybėje, nėra motyvuotas konkrečiomis VAI nuostatomis ir faktinėmis aplinkybėmis, Bendrijos pirmininkės raštu, atsakymų persiuntimas Pareiškėjui nelaikytinas jo prašymų išnagrinėjimu Savivaldybėje, Prašymas taip pat neišnagrinėtas vykdant Bendrijos pirmininkės veiklos kontrolės pagal Pareiškėjo prašymų turinį funkciją, Savivaldybė nustatyta tvarka nepagrįstai neįvertino Bendrijos pirmininkės veiklos informacijos teikimo klausimais**).

7.4. Pareiškėjo Skunde nurodyta: „Susipažinus su Atsakymu-2 [...] matoma, kad neatitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų, bei, kad toks Savivaldybės tarnautojas akivaizdžiai neatitinka užimamų pareigų [...]. 2018-09-18 kreipiausi į Savivaldybę [...], prašiau, kad įpareigoti UAB „B“ pateikti prašomą informaciją dėl pinigų surinkimo į sąskaitas mokesčius Bendrijos nariams kas mėnesį priskaitoma 0,14 ct. administravimo surinkimo mokestis, kai tuo Pareiškėja visus Bendrijos mokesčius moka naudodamasi elektronine bankininkyste. [...] prašau visa tai įvertinti ir apginti mano teises ir teisėtus interesus.“

7.5. Savivaldybės 2018-11-05 rašte Nr. 53-5-326 (atsakymas į Skundą; toliau vadinama – Atsakymas-3) pažymėta: „Atsižvelgdami į Jūsų Skundą, informuojame, kad Skyrius [...] Bendrijos pirmininkei pakartotinai pateikė užklausimą [...] [Skyriaus 2018-10-19 raštu Nr. 53-2-359 Skundas persiųstas Bendrijai, prašant atsakymą pateikti Pareiškėjui, informuoti Skyrių iki 2018-10-31]. „Pažymėtina, kad Jums buvo atsakyta Atsakymu-2. Tai, kad nesutinkate su atsakyme išdėstytais nagrinėjant Prašymą nustatytomis aplinkybėmis bei pateiktu Atsakymo-2 turiniu, nėra pagrindas pripažinti, kad atsakymas yra neteisėtas ar nepagrįstas. Naujų faktinių duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnių atsakymų pagrįstumu ar ginčyti jau priimtą sprendimą, nepateikėte, todėl, vadovaujantis VAI 14 straipsnio 5 dalies 4 punktu, Jūsų Skundas iš naujo nenagrinėjamas“ (**pažymėtina, kad Savivaldybė nepagrįstai kartotinai (nustatyta tvarka) neįvertino Bendrijos pirmininkės veiklos informacijos teikimo Pareiškėjui klausimais, neišnagrinėjo Skundo VAI nustatyta administracinės procedūros tvarka, t. y., neįvertino, ar Savivaldybės pareigūnai, pateikę Pareiškėjui Atsakymą-2, nepažeidė jo teisių**).

Bendrijos 2018-10-29 rašte Nr. 18-11 Savivaldybei pateikiama informacija: „2018-08-16 18.00 val. atvyko Pareiškėjas [...]. Pareiškėjas susipažino su dokumentais bute (tai gali paliudyti namuose buvęs sūnus), pakomentavo, kad „viskas blogai“, kad jam reikia kopijų. Paaiškinus, kad

dokumentų kopijų nedarysiu, Pareiškėjas išėjo. [...]. 2012-05-30 vykusiame Bendrijos susirinkime, protokolu Nr. 2 patvirtintas kaupiamųjų lėšų tarifas 0,30 Lt už kv. m. Iki šios dienos tarifas keistas nebuvo, tik 2015-01-01 konvertuotas į eurus. Nuo 2015-01-01 kaupiamųjų lėšų tarifas yra 0,0869 eur [...]. Y [...] kaupiamųjų lėšų 2017-12-31 turi 343,22 eur [...]. Visa kita informacija apie privalomus mokėjimus yra pateikiama mėnesio sąskaitoje“ (pažymėtina, kad, Savivaldybei neįvertinus Bendrijos pirmininkės veiklos informacijos teikimo Pareiškėjui klausimais, liko neaišku, ar visi prašomi dokumentai Pareiškėjui buvo pateikti, jeigu juos privaloma jam pateikti, ar pagrįstai buvo atsisakyta juos pateikti, ar pagrįstai informacija apie sukauptas lėšas Pareiškėjui buvo pateikta nurodant ne 2018 metų spalio mėn. pabaigos duomenis, o 2017 metų pabaigos duomenis).

8. Seimo kontrolierė, atsižvelgusi į pirmiau nurodytas, kreipėsi į Savivaldybę, prašydama pateikti motyvuotus paaiškinimus: dėl Pareiškėjo skunde nurodytų aplinkybių pagal 2.1.1 ir 2.1.2 papunkčių turinį; dėl Pareiškėjo skunde nurodytų aplinkybių pagal pažymos 2.2.1–2.2.3 papunkčių turinį; dėl to, kad Pareiškėjas galimai iki šiol nėra gavęs šio rašto 3 paragrafe nurodytos informacijos, dokumentų: Bendrijos narių susirinkimo protokolų, banko sąskaitų išrašų, Namų techninės priežiūros žurnalų, aprašų, patvirtinto ilgalaikio plano, Bendrijos narių sąrašo (paaiškinant dėl Pareiškėjo teisės gauti kiekvieną nurodytą dokumentą, dokumentų grupę pagal jo prašymą); kartotinai pateikti informaciją apie Rekomendacijos-1 – pateikti išvadą dėl Namų lėšų kaupimo organizavimo ir jų panaudojimo atitikimo teisės aktų reikalavimams – nagrinėjimo rezultatus (kartu įvertinant, ar pagrįstai Savivaldybei ir Pareiškėjui pateikta informacija apie 2017 m. pabaigoje Y sukauptas lėšas); nustatyta tvarka išnagrinėti Prašymą-1, Prašymą (vykdant Bendrijos pirmininkės veiklos kontrolę pagal šių prašymų turinį, kartu valdytojo veiklos patikrinimo akte pateikiant Bendrijos pirmininkės veiklos įvertinimą dėl informacijos, kiekvieno prašyto dokumento, dokumentų grupės pateikimo / nepateikimo Pareiškėjui pagrįstumo) arba, prireikus ir esant teisiniam pagrindui, motyvuotai atsisakyti nagrinėti šiuos prašymus; nustatyta tvarka išnagrinėti Skundą (dėl Savivaldybės pareigūnų galimai pažeistų Pareiškėjo teisių jam pateikiant Atsakymą-2), priimti administracinės procedūros sprendimą, ar buvo pažeistos Pareiškėjo teisės, nustatyta tvarka apie tai informuoti Pareiškėją ir kt.

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

9. Iš Savivaldybės 2019-01-29 raštu Nr. (33.192)R-328 šio tyrimo metu Seimo kontrolierei pateiktos informacijos, paaiškinimų bei dokumentų (šis raštas adresuotas ir Pareiškėjui; toliau vadinama – Atsakymas-4) nustatyta:

9.1. „Butų ir kitų patalpų savininkams daugiabučio namo savininkų bendrijoje suteiktos teisės ir pareigos, tarp jų, ir teisė į informaciją apie bendriją. Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo (toliau – Bendrijų įstatymas) 21 straipsnio 4 dalies 4 punkte įtvirtinta butų savininkų teisė gauti informaciją apie nustatytas įmokas bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektams išlaikyti ir išsaugoti (remontuoti), kaupiamąsias lėšas pastatui (pastatams) atnaujinti taip pat apie kitas su pastato (pastatų) priežiūra ir naudojimu susijusias įmokas. Bendrijų įstatymo 14 straipsnio 6 dalies 6 punkte nustatyta, kad bendrijos pirmininkas atsako už informacijos pateikimą butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkams jų prašymu. Šio straipsnio 7 dalyje nurodyta, kad visi butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų raštu bendrijos pirmininkui pateikti prašymai, skundai ir kiti dokumentai registruojami ir nagrinėjami bendrijos įstatuose nustatyta tvarka. Bendrijos pirmininkas privalo per 10 darbo dienų nuo buto ar kitų patalpų (pastato) savininko kreipimosi gavimo dienos suteikti išsamią informaciją apie bendrijos organų sprendimus, bendrijos turtą, kaupiamąsias lėšas, įmokas ir kitus privalomus mokėjimus, susijusius su bendrijos veikla.“

9.2. „Bendrijų įstatymas ir Bendrijos įstatai nenustato, kokia forma (prašomų susipažinti dokumentų kopijomis, jų išrašais, skenuotu dokumentų elektroninėmis kopijomis jas pateikiant savininkui Bendrijoje ar siunčiant buto savininko nurodytu adresu paštu ar elektroniniu paštu, ar užtikrinant savininkui sąlygas susipažinti su jam rūpima Bendrijos informacija Bendrijos patalpose,

ar kt.) turi būti teikiama informacija. Bendrijos pirmininkė nurodė, kad į visus Pareiškėjo, paskirto Y, kuriai priklauso butas Name, nuolatinio globėju ir turto administratoriumi [...], paklausimus buvo atsakyta ir ji niekada neatsisakė teikti prašomą informaciją, bet savo atsakymuose paaiškino neturinti galimybės pateikti juos Pareiškėjo nurodomu būdu – padarant dokumentų kopijas, nes neturi tam reikiamos įrangos, nei skenerio, nei kopijavimo aparato; taip pat informavo, kad Pareiškėjas turi galimybę susipažinti su Bendrijos dokumentais Bendrijos patalpose, kuriose jam atvykus buvo sudarytos sąlygos gauti norimą informaciją. Bendrijos pirmininkė pateikė raštus, kuriuose ragino Pareiškėją atvykti ir susipažinti su informacija. Raštuose nurodytas laikas, kada gali atvykti susipažinti su dokumentais, netenkinant nurodytam laikui, pateiktas telefono numeris, pasiūlyta juo pasiskambinti pirmininkei ir suderinti atvykimo laiką [...].

Atsižvelgiant į šias aplinkybes, kad Bendrijos pirmininkė ne atsisakė, o priešingai – siūlė susipažinti su Bendrijos dokumentais, sudarė sąlygas Pareiškėjui priimtinu laiku gauti informaciją, tačiau Pareiškėjas atsisakė, motyvuodamas, kad jam reikalingos dokumentų kopijos. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015-01-16 nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-93/2015 išaiškinimu, kad bendrija savo nariui turi pateikti dokumentų kopijas, kai bendrijos narys prašo ir kai jis kompensuoja tokių dokumentų kopijų kainas. Tačiau, skirtingai negu nurodytoje byloje, kurioje bendrija atsisakė teikti informaciją nariui, šiuo atveju Bendrijos pirmininkė neatsisakė pateikti ieškovui informacijos apie Bendriją, o ginčas atsirado dėl dokumentų apie Bendriją pateikimo tik Pareiškėjui priimtina forma, neieškant protingos pusiausvyros klausimo išsprendimui.“

9.3. „Lietuvos Respublikos civilinio kodekso [toliau citatose ir tekste vadinama – CK] 1.137 straipsnio 2 dalis įtvirtina bendrą nuostatą, kad, įgyvendindami savo teises bei vykdydami pareigas, asmenys turi laikytis įstatymų, gerbti bendro gyvenimo taisykles ir geros moralės principus bei veikti sąžiningai, laikytis protingumo ir teisingumo principų. Ar primygtinai reikalaujamas tam tikrą informaciją apie Bendriją pateikti pageidaujama forma Pareiškėjas laikosi minėtų reikalavimų Bendrijos atžvilgiu, ar apmokestinimas už kopijų darymą visų gyventojų atžvilgiu būtų sąžininga, ar nėra jo paties ir Bendrijos bei ypač kitų Bendrijos narių interesų konflikto.

Kreipdamiesi į Bendriją dėl informacijos gavimo nariai ir Bendrijos įgalioti teikti informaciją organai turi tarpusavyje bendradarbiauti, padėti vienas kitam įgyvendinti teises ir vykdyti pareigas.“

„Pareiškėjas nebuvo aktyvus ir nepasinaudojo ne kartą suteikta galimybe nuvykti ir susipažinti su Bendrijos dokumentais.“

„Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, nėra pagrindo daryti išvadą, kad jam buvo atsakyta teikti informaciją ar kad [...] [Pareiškėjo] teisė gauti informaciją buvo suvaržyta.“

9.4. „2015-04-15 Vyriausybė patvirtino Aplinkos ministerijos parengtą Butų ir kitų patalpų savininkų lėšų, skiriamų namui (statiniui) atnaujinti pagal privalomuosius statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus, kaupimo, dydžio apskaičiavimo, sukauptų lėšų apsaugos tvarkos aprašą. Šios lėšos pagal patvirtintą tvarką kaupiamos, atsižvelgus į namo fizinę ir energinę būklę, konkreitiems bendrojo naudojimo objektų atnaujinimo (remonto) darbams, kurie numatyti parengus ilgalaikį Namų atnaujinimo planą. Mėnesinės kaupiamosios įmokos tarifas Bendrijoje: 0.0869 Eur už kv. m, 45 butas 2018-12-31 duomenimis, turi prikaupę 393,18 Eur.“

9.5. vadovaujantis VAI 14 straipsnio 8 dalimi „jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja. Jeigu nėra kito viešojo administravimo subjekto, kuriam galėtų perduoti prašymą ar skundą nagrinėti pagal kompetenciją, jis ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos apie tai praneša asmeniui paaiškindamas jo prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis.

Atkreiptinas dėmesys, kad Atsakyme-2 paminėta, kad Pareiškėjo skundžiamas paslaugas administruoja UAB „B“, šios įmonės kontrolė nėra paskirta Savivaldybės kompetencijai.

Vadovaujantis VAI 14 straipsnio 5 dalies 4 punkto nuostatomis, prašymas ar skundas nenagrinėjamas, kuomet tuo pačiu klausimu atsakymas jau buvo pateiktas, o naujų faktinių duomenų nepateikta, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu. Pareiškėjui į jo teiktus prašymus buvo atsakyta, nuolat bendraujama su Bendrijos pirmininke, kuri nurodė, kad Pareiškėjui

suteiktos visos galimybės susipažinti su Bendrijos dokumentais, taip pat Bendrijos pirmininkė pateikė UAB „B“ išaiškinimą dėl įmokų skaičiavimo atlyginimo [...].

Atsižvelgiant į tai manytina, kad Pareiškėjo teisė gauti informaciją apie Bendrijos veiklą nebuvo pažeista.“

10. Pareiškėjas, 2019-01-30 pateikdamas nuomonę dėl Atsakymo-4, kad „Savivaldybė tinkamai neatsakė į Seimo kontrolieriaus [...] [Pažymoje pateiktas rekomendacijas], o Savivaldybės nutarimas nepagrįstas bei taip pat paremtas prielaidomis“, pažymėjo:

10.1. „Teikiu [...] Kauno miesto apylinkės teismo 2012-07-23 sprendimą. Ieškovė tik teismo posėdžio metu pateikė 2012-05-30 nepatvirtintą susirinkimo protokolo kopiją“;

10.2. „Teikiu [...] 2010-04-21 pakartotinio susirinkimo protokolo kopiją, Bendrijos pirmininkė žinojo, nes ji buvo Bendrijos revizorė, dėl kaupiamųjų lėšų“;

10.3. „Nepateikė banko sąskaitos mėnesiais sutarties nurodant, kad Bendrijos naudojimo objekto valdytojas veikia atstovaudamas patalpų savininkams“;

10.4. „Nepateikė Namų ilgalaikių planų parengimą ir pasiūlymą Namų savininkams kaupti lėšas Namui atnaujinti“; „Teikiu [...] Savivaldybės filialo Šilainių seniūnija statinio techninės priežiūros patikrinimo aktas Nr. 16-8-297 2018-12-05. Pažymėtina 4.4 kitų dokumentų tvarkymas – nesudarytas metinis (ilgalaikis) statinio ir jo inžinerinės įrangos remonto (ar rekonstrukcijos) darbų ir jų finansinio aprūpinimo planas“.

Skundo tyrimui reikšmingi Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai

11. Įstatymai

11.1. *Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje* nustatyta, kad viena iš savarankiškųjų savivaldybės funkcijų yra: „42) butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų [...] veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūra ir kontrolė pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintas pavyzdines taisykles.“

11.2. *Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatyme* (Bendrijų įstatymas) nustatyta: „14 straipsnis – „6. Bendrijos pirmininkas atsako už: [...] 6) informacijos pateikimą butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkams jų prašymu; [...] 7. Visi butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų raštu bendrijos pirmininkui pateikti prašymai, skundai ir kiti dokumentai registruojami ir nagrinėjami bendrijos įstatuose nustatyta tvarka. Bendrijos pirmininkas privalo per 10 darbo dienų nuo buto ar kitų patalpų (pastato) savininko kreipimosi gavimo dienos suteikti išsamią informaciją apie bendrijos organų sprendimus, bendrijos turtą, kaupiamąsias lėšas, įmokas ir kitus privalomus mokėjimus, susijusius su bendrijos veikla. [...]“

11.3. *Viešojo administravimo įstatyme* (VAĮ) nustatyta:

11.3.1. *3 straipsnis – „13) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį.“*

11.3.2. *14 straipsnis – „1. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės tvirtina Vyriausybė. [...]. 3. Skundai dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų, neveikimo ar administracinių sprendimų nagrinėjami šio įstatymo trečiajame skirsnyje nustatyta tvarka. 4. Draudžiama persiųsti skundą nagrinėti viešojo administravimo subjektui, jo administracijos padaliniiui arba perduoti nagrinėti pareigūnui, valstybės tarnautojui ar darbuotojui, kurių veiksmai yra skundžiami. 5. Prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo sprendimu gali būti nenagrinėjamas: [...] 3) jeigu jis grindžiamas akivaizdžiais tikrovės neatitinkančiais faktais arba jeigu jo turinys nekonkretus ir nesuprantamas ir dėl to viešojo administravimo subjektas negali tokio prašymo ar skundo išnagrinėti; 4) jeigu paaiškėja, kad tuo pačiu klausimu atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų faktinių duomenų,*

leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą; 5) jeigu nuo skunde nurodytų pažeidimų paaiškėjimo asmeniui dienos iki skundo padavimo dienos yra praėję daugiau kaip 6 mėnesiai. [...]. 7. Apie prašymo ar skundo nenagrinėjimą asmeniui pranešama ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo viešojo administravimo subjekte dienos, išskyrus atvejus, kai prašyme ar skunde nenurodyta jokių asmens duomenų ryšiui palaikyti. 8. Jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui. Jeigu nėra kito viešojo administravimo subjekto, kuriam galėtų perduoti prašymą ar skundą nagrinėti pagal kompetenciją, jis ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos apie tai praneša asmeniui paaiškindamas jo prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis. [...].“

11.3.3. *30 straipsnis* – „1. Viešojo administravimo subjektas, dalyvaujantis administracinėje procedūroje, prireikus gali faktinius duomenis patikrinti vietoje. Asmeniui, dėl kurio yra pradėta administracinė procedūra, ir suinteresuotiems asmenims turi būti pranešta apie patikrinimo laiką, kad jie galėtų, jei pageidauja, dalyvauti tikrinant faktinius duomenis vietoje. [...]. 2. Žodiniai paaiškinimai ir patikrinimo vietoje metu nustatyti faktiniai duomenys turi būti užfiksuoti patikrinimo akte (išvadoje) ir šis aktas (išvada) tikrintojų pasirašytas. Rašytiniai paaiškinimai pridedami prie patikrinimo akto (išvados).“

11.4. *Civiliniame kodekse (CK) nustatyta:*

11.4.1. *1.137 straipsnis* – „1. Asmenys savo nuožiūra laisvai naudojami civilinėmis teisėmis, tarp jų ir teise į gynybą. 2. Įgyvendindami savo teises bei vykdydami pareigas, asmenys turi laikytis įstatymų, gerbti bendro gyvenimo taisykles ir geros moralės principus bei veikti sąžiningai, laikytis protingumo ir teisingumo principų. 3. Draudžiama piktnaudžiauti savo teise, t. y. draudžiama įgyvendinti civilines teises tokiu būdu ir priemonėmis, kurios be teisinio pagrindo pažeistų ar varžytų kitų asmenų teises ar įstatymų saugomus interesus ar darytų žalos kitiems asmenims arba prieštarautų subjektinės teisės paskirčiai. [...].“

11.4.2. *1.138 straipsnis* – „Civilines teises įstatymų nustatyta tvarka gina teismas, [...].“

11.4.3. *4.82 straipsnis* – „4. Butų ir kitų patalpų savininkai taip pat privalo reguliariai kaupti lėšas, kurios bus skiriamos namui (statiniui) atnaujinti pagal privalomuosius statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus. Šios lėšos yra butų ir kitų patalpų savininkų bendroji dalinė nuosavybė. Į šias lėšas negali būti nukreiptas išieškojimas pagal atskiro buto ir kitų patalpų savininko prievolės. [...] Lėšų kaupimo, jų dydžio apskaičiavimo, sukauptų lėšų apsaugos tvarką nustato Vyriausybė. Ginčus dėl kaupiamųjų lėšų sprendžia teismas. 5. Lėšų, skirtų pastatų atnaujinimui (modernizavimui), kaupimą reglamentuoja įstatymai. [...].“

11.5. *Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnyje* nustatyta: „1. Pareigūnai privalo Seimo kontrolierių reikalavimu nedelsdami pateikti jiems informaciją, dokumentus ir kitą medžiagą, būtinus jų funkcijoms atlikti. 2. Nagrinėdamas skundą, Seimo kontrolierius turi teisę kreiptis į pareigūną, kurio veikla nagrinėjama, prašydamas šį pasiaiškinti per nustatytą terminą. Jeigu pasiaiškinimas nepateikiamas, Seimo kontrolierius turi teisę kreiptis į aukštesnįjį pareigūną (kolegialią instituciją) ir šis privalo užtikrinti, kad pasiaiškinimas būtų pateiktas arba pats paaiškinti per Seimo kontrolieriaus nustatytą terminą. 3. Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją) privalo nagrinėti institucija ir įstaiga ar pareigūnas, kuriems toks siūlymas (rekomendacija) adresuojamas (adresuojama), ir apie nagrinėjimo rezultatus informuoti Seimo kontrolierių. Informacija Seimo kontrolieriui pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos. 4. Asmenys, trukdantys Seimo kontrolieriui atlikti savo pareigas, atsako įstatymų nustatyta tvarka.“

12. Kiti teisės aktai

12.1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014-07-24 įsakymu Nr. D1-612 patvirtintose *Butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės pavyzdinėse taisyklėse* (toliau vadinama – Priežiūros ir kontrolės taisyklės) nustatyta:

12.1.1. „5. Priežiūros ir kontrolės vykdytojas organizuoja ir vykdo valdytojų veiklos priežiūrą ir kontrolę, kurios turinį sudaro: 5.1. kompleksinis planinis valdytojų veiklos patikrinimas pagal priežiūros ir kontrolės vykdytojo sudarytą grafiką [...] 5.2. neplanuotas valdytojų veiklos patikrinimas pagal patalpų savininkų skundų ir pranešimų turinį, priežiūros ir kontrolės vykdytojo ar savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu.“

12.1.2. „6. Vykdam kompleksinį patikrinimą, tikrinama: [...] 6.3. daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų aprašo (toliau – aprašas) sudarymas ir tvarkymas, jo atitiktis teisės aktų reikalavimams – ar aprašas sudarytas, ar jo forma, turinys atitinka teisės aktų reikalavimus; 6.4. daugiabučio namo (toliau – namas) bendrojo naudojimo objektų atnaujinimo, pagal privalomuosius statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus, planavimas ir lėšų kaupimo organizavimas – ar rengiami ir nustatyta tvarka teikiami patalpų savininkams ilgalaikiai ir metiniai planai, pasiūlymai dėl lėšų kaupimo namui atnaujinti, ar sukauptos lėšos laikomos atskiroje sąskaitoje ir naudojamos pagal paskirtį; [...] 6.6. informacijos patalpų savininkams teikimas pagal teisės aktų reikalavimus – ar laikomasi nustatytų reikalavimų dėl informacijos teikimo patalpų savininkams ir skelbimo apie savo veiklą (internetu svetainėje, el. paštu, skelbimų lentoje ir kitais būdais), ar gauta (jei gauta, nurodomas skaičius) skundų dėl informacijos pateikimo patalpų savininkams; [...].“

12.2. *Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintose Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse* (toliau vadinama – Prašymų nagrinėjimo taisyklės) nustatyta: „35. Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį: 35.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą – išduoti dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą juridinį faktą, – atsakoma suteikiant prašomą administracinę paslaugą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 35.2. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 35.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą – atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 35.4. į kitus prašymus – atsakoma laisva forma arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys.“

Skundo tyrimui reikšminga teismų praktika

13. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika:

13.1. *2016-11-18 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-490-686/2016*: „Dėl daugiabučio namo savininkų bendrijos nario teisės į informaciją apie bendriją“: „20. Bendrijų įstatymas ir Bendrijos įstatai nenustato, kokia forma (prašomų susipažinti dokumentų kopijomis, jų išrašais, skenuotų dokumentų elektroninėmis kopijomis jas pateikiant nariui Bendrijoje ar siunčiant nario nurodytu adresu paštu ar elektroniniu paštu, ar užtikrinant nariui sąlygas susipažinti su jam rūpima Bendrijos informacija Bendrijos patalpose, ar kt.) nariui turi būti teikiama informacija. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje taip pat nėra spręsta bylų, kuriose būtų išaiškinta, būtent kokia forma turi būti teikiama informacija, o kokia forma informacijos teikimas būtų nepriimtinas. [...]. Tokioje situacijoje asmenys, iš kurių turintis teisę ir reikalaujantis informacijos, bei ją teikiantis, turi pasirinkti informacijos teikimo formą, atitinkančią teisingumo, protingumo ir sąžiningumo imperatyvus (CK 1.5 straipsnis: civilinių teisinių santykių subjektai, įgyvendindami savo teises bei atlikdami pareigas, privalo veikti pagal teisingumo, protingumo ir sąžiningumo reikalavimus), taikytinus visiems civilinių teisinių santykių subjektams. 21. CK 1.137 straipsnio 2 dalis įtvirtina bendrą nuostatą, kad, įgyvendindami savo teises bei vykdydami pareigas, asmenys turi laikytis įstatymų, gerbti bendro gyvenimo taisykles ir geros moralės principus bei veikti sąžiningai, laikytis

protingumo ir teisingumo principų. Ar primygtinai reikalaujama tam tikrą informaciją apie bendriją pateikti pageidaujama forma bendrijos narys laikosi minėtų reikalavimų bendrijos atžvilgiu, nustatoma analizuojant, ar jis elgiasi taip, kaip tokioje situacijoje elgtųsi apdairus, rūpestingas žmogus, ar nėra jo paties ir bendrijos bei ypač kitų bendrijos narių interesų konflikto. Kreipdamiesi į bendriją dėl informacijos gavimo nariai ir bendrijos įgalioti teikti informaciją organai (bendrijos pirmininkas) turi tarpusavyje bendradarbiauti, padėti vienas kitam įgyvendinti teises ir vykdyti pareigas. 22. Byloje nustatyta, kad ieškovas atsakovei teikė ne vieną prašymą dėl informacijos pateikimo. Atsakovė ne atsisakė teikti ieškovui prašomus dokumentus ir informaciją, bet savo atsakymuose ieškovui paaiškino neturinti galimybės pateikti juos ieškovo nurodomu būdu – elektroniniu formatu, nes neturi tam reikiamos įrangos; taip pat painformavo, kad ieškovas turi galimybę susipažinti su bendrijos dokumentais bendrijos patalpose, kuriose jam atvykus bus sudarytos sąlygos gauti norimą informaciją. Atsakovė pateikė byloje elektroninius laiškus ieškovui, kuriuose atsakovės pirmininkas ragino ieškovą atvykti į Bendrijos patalpas ir susipažinti su informacija. [...]. Byloje nėra duomenų, kad ieškovas šia galimybe atvykti ir Bendrijos patalpose susipažinti su dokumentais būtų pasinaudojęs. Jam nebuvo atsisakyta leisti susipažinti su dokumentais, o atvykęs jis galėjo suderinti Bendrijos dokumentuose esančios informacijos pateikimo formą. Ieškovui neatvykus į Bendrijos patalpas susipažinti su reikiama informacija, nėra pagrindo daryti išvadą, kad jam buvo atsisakyta teikti informaciją ar kad ieškovo teisė gauti informaciją buvo suvaržyta. 23. Atsižvelgiant į šios nutarties 22 punkte nurodytas aplinkybes, kad atsakovė ne atsisakė, o priešingai – siūlė susipažinti su Bendrijos dokumentais, sudarė sąlygas šalims priimtinu laiku Bendrijos patalpose gauti informaciją, tačiau ieškovas nebuvo aktyvus, nepasinaudojo galimybe nuvykti ir susipažinti su Bendrijos dokumentais, nenustatyta, kad ieškovo teisė gauti informaciją apie Bendrijos veiklą būtų pažeista.“

13.2. 2015-01-16 nutartis *civilinėje byloje Nr. 3K-3-93/2015*: „Sodininkų bendrijų įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 7 punkte nustatyta, kad už bendrijos teikiamų dokumentų kopijas mokama bendrijos narių susirinkimo nustatyta tvarka, teisėjų kolegija konstatavo, jog tikslintina pirmosios instancijos teismo sprendimo rezoliucinės dalies antroji pastraipa, nurodant, kad už teikiamų dokumentų kopijas apmokama bendrijos narių susirinkimo nustatyta tvarka. Teisėjų kolegija nurodė, kad Sodininkų bendrijų įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 7 punkto nuostata nedraudžia bendrijos nariams bendrijos dokumentų turinio fiksuoti techninėmis priemonėmis ir sutiko su pirmosios instancijos teismo išvada, kad bendrijos narių teisė į informaciją apima ne tik teisę susipažinti su bendrijos dokumentais, bet ir techninėmis priemonėmis fiksuoti šių dokumentų turinį ar gauti jų kopijas. [...].“

V. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl sodininkų bendrijos nario teisės gauti informaciją apie bendrijos veiklą apimties [...]. Sodininkų bendrijų įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 5 punkte įtvirtinta bendrijos nario teisė susipažinti su bendrijos dokumentais ir gauti visą bendrijos turimą informaciją apie jos veiklą, o to paties įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 7 punktas nustato bendrijos valdymo organo pareigą teikti bendrijos nariams reikalingą informaciją, už bendrijos teikiamų dokumentų kopijas susimokant bendrijos narių susirinkimo nustatyta tvarka. Analogiškos nuostatos įtvirtintos ir kasatoriaus įstatuose (toliau – Įstatatai), nustatant bendrijos nario teisę susipažinti su bendrijos dokumentais ir gauti visą bendrijos turimą informaciją apie jos veiklą (Įstatų 21.5 punktas), bendrijos valdybos pareigą teikti bendrijos nariams reikalingą informaciją [...].“

14. Atsižvelgiant į tyrimo metu analizuotą informaciją, teisinį reglamentavimą, išvados bus pateikiamos išskiriant šias dalis:

- 14.1. dėl Rekomendacijų nagrinėjimo;
- 14.2. dėl Pareiškėjo prašymų, Skundo nagrinėjimo.

Tyrimo išvados

Dėl Rekomendacijų nagrinėjimo

15. Apibendrinus Pareiškėjo skunde Seimo kontrolieriui nurodytas aplinkybes konstatuotina, jog jis skundžiasi Seimo kontrolieriui tuo, kad Savivaldybės pareigūnai netinkamai išnagrinėjo Rekomendacijas, t. y., Raštu informuodami apie Rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus, pateikė „klaidinančią informaciją“: „Savivaldybės nenustatyta, kad visi aprašai [ir Namų šildymo ir karšto vandens aprašas] būtų pateikti Savivaldybei, o kopijos – būtų ir kitų patalpų savininkams“ (pažymos 2.2.2 papunktis); Pareiškėjo nuomone, nurodoma „sukaupta suma“ neatitinka faktinių aplinkybių (pažymos 2.2.3 papunktis, 10.1 ir 10.2 punktai), be to, Savivaldybė „Nepateikė banko sąskaitos mėnesiais sutarties nurodant, kad Bendrijos naudojimo objekto valdytojas veikia atstovaudamas patalpų savininkams“, ir pan. (pažymos 10.3 punktas).

16. Savivaldybės administracijos direktorius, vadovaudamasis Seimo kontrolierių įstatymu (pažymos 11.5 punktas), šiuo atveju privalėjo išnagrinėti Rekomendacijas ir informuoti Seimo kontrolierę apie jų nagrinėjimo rezultatus, priimtus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamas, atsižvelgiant į Rekomendacijas.

Nagrinėjamu atveju Savivaldybės administracijos direktorius Raštu informavo Seimo kontrolierę apie Rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus (pažymos 5 paragrafas), įvykdė Rekomendaciją-2 ir Rekomendaciją-3 (nustatė Bendrijos pirmininkei naują terminą – iki 2019-04-08 „Sudaryti ir teikti susirinkimui tvirtinti ilgalaikį Namų atnaujinimo planą“; pažymos 5.2 punktas), Rekomendaciją-1 (pagal kompetenciją pateikė Bendrijos pirmininkės veiklos dėl Objektų aprašo turinio įvertinimą, konstatavo, kad Atsakyme-2, Atsakyme-3 buvo atsakyta dėl jos sukauptų lėšų; pažymos 5.1 punktas), tačiau, kaip buvo pažymėta pirmiau, Atsakyme-2 nėra konkrečios informacijos apie Bendrijos taikomą kaupiamųjų lėšų tarifą ir apie sukauptas lėšas, informacija pateikta Rašto priede – Bendrijos 2018-10-29 rašte ir tik apie iki 2017-12-31 Pareiškėjos sukauptas lėšas, Seimo kontrolieriui nepateikta informacija dėl dalies Rekomendacijos-1 – pateikti išvadą dėl Namų lėšų kaupimo organizavimo ir jų panaudojimo atitikimo teisės aktų reikalavimams – nagrinėjimo rezultatų (nenurodytos nepateikimo priežastys).

Dėl šių priežasčių Seimo kontrolierė šio tyrimo metu kartotinai pasiūlė Savivaldybei pateikti informaciją apie Rekomendacijos-1 – pateikti išvadą dėl Namų lėšų kaupimo organizavimo ir jų panaudojimo atitikimo teisės aktų reikalavimams – nagrinėjimo rezultatus (kartu įvertinant, ar pagrįstai Savivaldybei ir Pareiškėjui pateikta informacija apie 2017 m. pabaigoje Y sukauptas lėšas; pažymos 8 paragrafas). Savivaldybė pateikė papildomą informaciją dėl Pareiškėjos 2018 metų pabaigoje sukauptų lėšų, šių teisinių santykių reguliavimo teisės aktą, kaupiamosios įmokos tarifą (pažymos 9.4 punktas), tačiau **laikytina, kad nepateikė Bendrijos pirmininkės veiklos dėl Namų lėšų kaupimo organizavimo ir jų panaudojimo atitikimo teisės aktų reikalavimams pagal Savivaldybės kompetenciją įvertinimo, taigi, ir informacijos apie Rekomendacijos-1 nagrinėjimo rezultatus, kaip to reikalaujama pagal Seimo kontrolierių įstatymą** (nepateikė paaiškinimų, kodėl ši išvada iki šiol nėra padaryta).

17. Atsižvelgus į šios pažymos 16 paragrafo išvadas, konstatuotina, kad Savivaldybė, įvykdžiusi kitas Rekomendacijas, nepranešė apie Rekomendacijos-1 – pateikti išvadą dėl Namų lėšų kaupimo organizavimo ir jų panaudojimo atitikimo teisės aktų reikalavimams – išnagrinėjimo pagal Savivaldybės kompetenciją rezultatus, todėl ši Pareiškėjo skundo dalis **pripažintina pagrįsta**.

18. Kartu Seimo kontrolierė atkreipia Pareiškėjo dėmesį į tai, kad:

18.1. vadovaujantis CK ginčus dėl privalomai kaupiamų lėšų, skiriamų Namui atnaujinti pagal privalomuosius statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus, sprendžia teismas (pažymos

11.4.3 papunktis), taigi, dėl to, kad galimai „sukaupta suma“ neatitinka faktinių aplinkybių, prireikus, turėtų būti CK nustatyta tvarka kreipiamasi į teismą (pažymos 11.4.2 papunktis);

18.2. kaip buvo ne kartą pažymėta, nagrinėjant Pareiškėjo skundus, Savivaldybė atlieka tik tos Bendrijos valdymo organų veiklos, kuri aprašyta Priežiūros ir kontrolės taisyklių 6 paragrafe (pažymos 12.1.2 papunktis), priežiūrą ir kontrolę, taigi, dėl Objektų aprašo Savivaldybė turi patikrinti, ar šis aprašas sudarytas, ar jo forma, turinys atitinka teisės aktų reikalavimus (šiuo atveju Savivaldybės išvada yra teigiama), dėl banko sąskaitos – ar sukauptos lėšos laikomos atskiroje sąskaitoje (išvada, kad atskira sąskaita yra atidaryta, pateikta Patikrinimo akte).

Dėl Pareiškėjo prašymų, Skundo nagrinėjimo

19. Apibendrinus skunde Seimo kontrolieriui nurodytas aplinkybes konstatuotina, Pareiškėjas skundžiasi tuo, jog Savivaldybė netinkamai išnagrinėjo jo Prašymą-1 ir Skundą, nes nepadėjo gauti Bendrijos dokumentų (pažymos 2.1.1 papunktis), nepateikė informacijos apie UAB *B* skaičiuojamą „pinigų surinkimo sąskaitos mokestį“ (pažymos 2.1.2 papunktis), Atsakyme-3 teikiamos informacijos dėl Pareiškėjai rūpimų klausimų aptarimo nepagrindė protokolu arba kitu dokumentu; pažymos 2.2.1 papunktis).

Be to, Pareiškėjas skunde pažymėjo, kad, jo nuomone, nepagrįstai teisės aktuose nėra nustatyta, kad daugiabučių namų bendrijų valdymo organai privalo butų ir patalpų savininkams pateikti bendrojo naudojimo objektų aprašų kopijas (pažymos 2.1.1 papunktis).

20. Vadovaujantis teisiniu reglamentavimu ir teismų praktika:

20.1. VAĮ (pažymos 11.3 punktas) ir Prašymų nagrinėjimo taisyklėmis (pažymos 12.2 punktas):

20.1.1. Savivaldybės veikla turi atitikti VAĮ išdėstytus teisinius pagrindus, administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais, Savivaldybės veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs, į prašymą turi būti atsakyta pagal jo turinį, vadovaujantis išsamumo principu – aiškiai ir argumentuotai, nurodant visas prašymo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis remtasi vertinant prašymo turinį;

20.1.2. Savivaldybė Pareiškėjo Skundą dėl Savivaldybės pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant Prašymą, turėjo nagrinėti VAĮ nustatyta administracinės procedūros tvarka, t. y., turėjo būti priimtas administracinės procedūros sprendimas, ar Savivaldybės pareigūnai pažeidė Pareiškėjo teises;

20.1.3. Prašymas-1, Skundas Savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo sprendimu galėjo būti nenagrinėjami tik VAĮ 14 straipsnio 5 dalyje nustatytais atvejais (tarp kurių – jeigu kreipimosi turinys nekonkretus, nesuprantamas ir dėl to Savivaldybė negali tokio prašymo ar skundo išnagrinėti, jeigu paaiškėja, kad Savivaldybė arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas yra pateikę atsakymą, priėmę sprendimą tuo pačiu klausimu, ir asmuo nepateikia naujų faktinių duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą), apie Prašymo-1, Skundo nenagrinėjimą Pareiškėjui pranešant ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Prašymo-1, Skundo gavimo viešojo administravimo subjekte dienos. Tuo atveju, jeigu Savivaldybė pagal kompetenciją negalėtų spręsti Prašyme-1 išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl Skunde išdėstyto klausimo ir nebūtų kito viešojo administravimo subjekto, kuriam Savivaldybė būtų galėjusi perduoti Prašymą-1, Skundą nagrinėti pagal kompetenciją, ji ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Prašymo-1, Skundo gavimo dienos apie tai privalėtų pranešti Pareiškėjui, paaiškindama jo kreipimosi nenagrinėjimo Savivaldybėje priežastis;

20.2. Bendrijų įstatymu (pažymos 11.2 punktas) ir Priežiūros ir kontrolės taisyklėmis (pažymos 12.1 punktas) – Savivaldybė yra įgaliota tikrinti Bendrijos pirmininkės veiklą informacijos patalpų savininkams teikimo pagal teisės aktų reikalavimus klausimais (ar laikomasi nustatytų reikalavimų dėl informacijos teikimo patalpų savininkams: pvz., ar Bendrijos pirmininkė

per 10 darbo dienų nuo buto ar kitų patalpų (pastato) savininko kreipimosi gavimo dienos suteikia išsamią informaciją apie Bendrijos organų sprendimus, Bendrijos turtą, kaupiamąsias lėšas, įmokas ir kitus privalomus mokėjimus, susijusius su Bendrijos veikla);

20.3. teismų praktika (pažymos 13.1 punktą) – Bendrijų įstatymui bei Bendrijos įstatams nenustatant, kokia forma (prašomų susipažinti dokumentų kopijomis, jų išrašais, skenuotų dokumentų elektroninėmis kopijomis, jas pateikiant nariui Bendrijoje ar siunčiant nario nurodytu adresu paštu ar elektroniniu paštu ar užtikrinant nariui sąlygas susipažinti su jam rūpima Bendrijos informacija Bendrijos patalpose, ar kt.) nariui turi būti teikiama informacija, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje nesant išspręstų bylų, kuriose būtų išaiškinta, būtent kokia forma turi būti teikiama informacija, o kokia forma informacijos teikimas būtų nepriimtinas, Bendrijos pirmininkė ir Pareiškėjas turėtų pasirinkti informacijos teikimo formą, atitinkančią teisingumo, protingumo ir sąžiningumo imperatyvus (CK 1.5 straipsnis: civilinių teisinių santykių subjektai, įgyvendindami savo teises bei atlikdami pareigas, privalo veikti pagal teisingumo, protingumo ir sąžiningumo reikalavimus), taikytinus visiems civilinių teisinių santykių subjektams, Pareiškėjas, kreipdamasis į Bendriją dėl informacijos gavimo, ir Bendrijos pirmininkė turi bendradarbiauti, padėti vienas kitam įgyvendinti teises ir vykdyti pareigas. Tuo atveju, jeigu Bendrijos pirmininkė ne atsisakė, o priešingai – siūlė susipažinti su Bendrijos dokumentais, sudarė sąlygas priimtinu laiku Bendrijos patalpose gauti informaciją, kiekvienu atveju būtų tikslinga atsižvelgti į priežastis, dėl kurių Pareiškėjo teisė gauti informaciją ir Bendrijos pirmininkės pareiga pateikti jam informaciją nebuvo įgyvendintos.

21. Apibendrinus šio tyrimo metu nustatytas aplinkybes, konstatuotina, kad nagrinėjamu atveju:

21.1. **Savivaldybės pareigūnai iki šio tyrimo pradžios:**

21.1.1. nemotyvuotai (nenurodydami konkrečių faktinių aplinkybių ir konkrečių VAI nuostatų, kuriomis rėmėsi) persiuntė Prašymą-1 (dėl Bendrijos pirmininkės įpareigojimo pateikti Pareiškėjo prašomą informaciją, dokumentus) Bendrijos pirmininkei, prašydami „kompetencijos ribose gyventojui išsamiai paaiškinti prašyme nurodyto mokesčio taikymą bei pateikti informaciją“ (pažymos 7.1 ir 7.2 punktai), Prašymas-1 taip pat nebuvo išnagrinėtas vykdant Bendrijos pirmininkės veiklos kontrolės pagal Prašymą-1 funkciją (nenurodytos priežastys, kodėl tai nebuvo atlikta);

21.1.2. nemotyvuotai Skundo (dėl Savivaldybės pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Prašymą, jų kompetencijos, Pareiškėjo teisių pažeidimo; pažymos 7.4 punktą) neišnagrinėjo VAI nustatyta administracinės procedūros tvarka, taip pat nenurodė priežasčių, kodėl Prašymo nenagrinėjo Priežiūros ir kontrolės taisyklėse nustatyta tvarka atlikdama / neatlikdama Bendrijos pirmininkės veiklos kontrolės (Bendrijos pirmininkės pateikta Savivaldybei ir perduota Pareiškėjui informacija nėra įvertinta dėl Bendrijos pirmininkės veiklos atitikimo teisės aktų reikalavimams), dėl kokių priežasčių ir kokiais teisės aktais vadovaujantis Prašymas taip pat buvo persiūstas nagrinėti Bendrijai (pažymos 7.3 punktą);

21.2. **Savivaldybės pareigūnai šio tyrimo metu,** Seimo kontrolieriui paprašius pateikti motyvuotus paaiškinimus dėl Pareiškėjo skunde nurodytų aplinkybių, nustatyta tvarka išnagrinėti Prašymą-1 (vykdant Bendrijos pirmininkės veiklos kontrolę pagal šių prašymų turinį, kartu valdytojo veiklos patikrinimo akte pateikiant Bendrijos pirmininkės veiklos įvertinimą dėl informacijos, kiekvieno prašyto dokumento, dokumentų grupės pateikimo / nepateikimo Pareiškėjui pagrįstumo) arba, prireikus ir esant teisiniam pagrindui, motyvuotai atsisakyti nagrinėti šiuos prašymus, nustatyta tvarka išnagrinėti Skundą (pažymos 8 paragrafas), pateikė Pareiškėjui papildomą Atsakymą-4 (pažymos 9 paragrafas), iš kurio spręstina, kad jie:

21.2.1. nustatyta tvarka išnagrinėjo Prašymą-1, motyvuotai įvertino Bendrijos pirmininkės veiklą informacijos Pareiškėjui teikimo klausimais, pagrįstai konstatavo, kad nėra pagrindo daryti išvadą, kad Pareiškėjui „buvo atsisakyta teikti informaciją ar kad [...] [Pareiškėjo] teisė gauti informaciją buvo suvaržyta“. Savivaldybė pagrįstai atsižvelgė į tai, kad „Bendrijų įstatymas ir Bendrijos įstatai nenustato, kokia forma (prašomų susipažinti dokumentų kopijomis, jų išrašais,

skenuotu dokumentų elektroninėmis kopijomis jas pateikiant savininkui Bendrijoje ar siunčiant buto savininko nurodytu adresu paštu ar elektroniniu paštu, ar užtikrinant savininkui sąlygas susipažinti su jam rūpima Bendrijos informacija Bendrijos patalpose, ar kt.) turi būti teikiama informacija“ Namo patalpų savininkams, „Bendrijos pirmininkė ne atsisakė, o priešingai – siūlė susipažinti su Bendrijos dokumentais, sudarė sąlygas Pareiškėjui priimtinu laiku gauti informaciją, tačiau Pareiškėjas atsisakė, motyvuodamas, kad jam reikalingos dokumentų kopijos“, „ginčas atsirado dėl dokumentų apie Bendriją pateikimo tik Pareiškėjui priimtina forma, neieškant protingos pusiausvyros klausimo išsprendimui.“

Taigi, šiuo atveju, Pareiškėjui ir Bendrijos pirmininkei nesusitarus dėl dokumentų pateikimo formos, jų ginčas spręstinas teisės aktuose nustatyta tvarka – Bendrijos nariams priėmus sprendimą dėl Bendrijos dokumentų teikimo formos Bendrijų įstatyme ir CK nustatyta tvarka arba ginčą sprendžiant CK nustatyta tvarka teisme.

Pažymėtina, kad šiuo atveju neatsižvelgtina į Savivaldybės Atsakyme-4 pacituotą Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015-01-16 nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-93/2015 išaiškinimą, kad „bendrija savo nariui turi pateikti dokumentų kopijas, kai bendrijos narys prašo ir kai jis kompensuoja tokių dokumentų kopijų kainas“, nes, kitaip nei nustatyta Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatyme, pagal Bendrijų įstatymą, Bendrijos pirmininkė neturi pareigos pateikti Pareiškėjui Bendrijos dokumentų kopijas ir apmokėti jų darymo išlaidas Bendrijos narių susirinkimo nustatyta tvarka (pažymos 9.2, 9.3 ir 13.2 punktai);

21.2.1. nustatyta tvarka išnagrinėjo Skundą, t. y., priėmė motyvuotą administracinės procedūros sprendimą, kad „Pareiškėjo teisė gauti informaciją apie Bendrijos veiklą nebuvo pažeista“, motyvuodami tuo, kad Prašymą persiuntė nagrinėti Bendrijai, vadovaudamiesi VAĮ 14 straipsnio 8 dalies reikalavimais (Savivaldybė nekontroliuoja uždarujų akcinių bendrovių veiklos, kito viešojo administravimo subjekto, kuris būtų kompetentingas nagrinėti Prašymą nėra; pažymos 9.5 punktas).

22. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 3 dalimi „Skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės arba, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia [...]“.

Apibendrinus pirmiau nurodytas aplinkybes (Savivaldybės pareigūnai šio tyrimo metu kartotinai nustatyta tvarka išnagrinėjo Prašymą ir Skundą) ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 3 dalimi, darytina išvada, kad šios Pareiškėjo skundo dalies *tyrimas nutrauktinas*.

23. Kartu Seimo kontrolierė atkreipia:

23.1. *Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos* dėmesį į tai, kad, neišsprendus informacijos (dokumentų) teikimo formos klausimo Bendrijų įstatyme (arba kitame teisės akte), daugiabučių namų patalpų savininkų bendrijų nariai ne visais atvejais aktyviai sprendžia šį klausimą nustatydami informacijos teikimo tvarką bendrijos įstatuose, o tai sudaro prielaidas asmenų, siekiančių gauti informaciją (dokumentus), teisių ir teisėtų interesų pažeidimui;

23.2. *Savivaldybės administracijos direktoriaus ir kitų pareigūnų* dėmesį į tai, kad:

23.2.1. vadovaujantis VAĮ, Savivaldybė administracinės procedūros metu atliktame patikrinimo metu vietoje nustatytus faktinius duomenis turi fiksuoti patikrinimo akte (išvadoje), todėl, siekiant, kad ateityje nekiltų ginčų dėl to, ar buvo atsižvelgta į visas Savivaldybės pareigūnų ir pareiškėjų susitikimo metu aptartas problemas, susitikimo rezultatus taip pat siūlytina fiksuoti akte arba kitame dokumente;

23.2.2. vadovaujantis Priežiūros ir kontrolės taisyklėmis Bendrijos valdymo organų veiklos atitikimo teisės aktų reikalavimams įvertinimas turėtų būti fiksuojamas valdytojo veiklos patikrinimo akte;

23.3. *Pareiškėjo dėmesį į tai*, kad:

23.3.1. VAĮ nustatyta, kad Savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo sprendimu gali būti nenagrinėjami asmenų prašymai, skundai,

jeigu kreipimūsi turinys nekonkretus, nesuprantamas ir dėl to nėra galimybės tokius prašymus, skundus išnagrinėti (pažymos 11.3.2 papunktis).

Pastebėtina, kad Pareiškėjo Seimo kontrolieriams teikiamuose skunduose (galimai ir prašymuose Savivaldybei) nurodomos aplinkybės neretai būna apibūdintos neaiškiai, perkeliant jų (jų dalies) aprašymus iš ankstesnių skundų, jų nepritaikant konkrečioms skundžiamoms aplinkybėms, kartais pateikiama netiksli informacija apie dokumentus, kuriuose tariamai yra nurodytos Pareiškėjui nepriimtinos aplinkybės, ir pan. (pvz., šiame skunde nurodytos aplinkybės „dėl Pareiškėjai aktualių klausimų aptarimo“ nėra aprašytos Pareiškėjo nurodytame Atsakyme-3, nesuprantamas teiginys: „Nepateikė banko sąskaitos mėnesiais sutarties nurodant, kad Bendrijos naudojimo objekto valdytojas veikia atstovaudamas patalpų savininkams“; pažymos 7.5 ir 10.3 punktai);

23.3.2. vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 3 dalimi, jeigu pareiškėjas piktnaudžiauja teise kreiptis į Seimo kontrolierių, Seimo kontrolieriaus sprendimu susirašinėjimas su tokiu pareiškėju gali būti nutrauktas.

Atsižvelgus į tai, kad Seimo kontrolieriai ne kartą nagrinėjo Pareiškėjos (Pareiškėjo) skundus dėl Savivaldybės pareigūnų veiklos (neveikimo), susijusius su Bendrijos valdymo organų veiklos kontrole informacijos, dokumentų teikimo pagal Pareiškėjos (Pareiškėjo) prašymus klausimais (2017-03-27 pažyma Nr. 4D-2017/2-15; 2017-04-06 pažyma Nr. 4D-2017/2-109; Pažyma ir kt.), bei į šio tyrimo rezultatus, informuojame, kad nuspręsta ***nutraukti susirašinėjimą su Pareiškėju dėl prašymų, skundų Savivaldybei, susijusių su Bendrijos valdymo organų veiklos informacijos, Bendrijos dokumentų teikimo pagal Pareiškėjo prašymus klausimais nagrinėjimo*** (iki nebus nustatyta tvarka pakeisti Bendrijos įstatai ir / arba Bendrijų įstatymas, arba priimti nauji teisės aktai, reglamentuojantys informacijos teikimo daugiabučių namų patalpų savininkams tvarką ir formą).

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAI

24. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, nusprendžia X skundo dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) dalį Rekomendacijų nagrinėjimo klausimais pripažinti pagrįsta.

25. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, nusprendžia X skundo dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) dalį prašymų, skundo nagrinėjimo klausimais tyrimą nutraukti.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

26. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 8, 14 ir 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė rekomenduoja:

26.1. Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriui:

26.1.1. pateikti tinkamą informaciją apie Rekomendacijos-1 – pateikti išvadą dėl Namų lėšų kaupimo organizavimo ir jų panaudojimo atitikimo teisės aktų reikalavimams – išnagrinėjimo pagal Savivaldybės kompetenciją rezultatus;

26.1.2. imtis priemonių, kad ateityje:

26.1.2.1. Savivaldybės pareigūnų ir pareiškėjų susitikimo metu aptartos problemos, susitikimų rezultatai būtų fiksuojami aktuose arba kituose dokumentuose;

26.1.2.2. Savivaldybės atliktas daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų valdytojų veiklos įvertinimas ir reikalavimai nustatytiems trūkumams šalinti būtų fiksuojami valdytojų veiklos patikrinimo aktuose teisės aktuose nustatyta tvarka;

26.2. *Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai* – apvarstyti tikslingumą Bendrijų įstatyme arba kitame teisės akte reglamentuoti informacijos (dokumentų) daugiabučių namų patalpų savininkams (bendrijų nariams) teikimo pagal jų prašymus tvarką ir formą, Seimo kontrolieriui pateikti motyvuotą nuomonę šiuo klausimu.

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašytume pranešti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y., ne vėliau kaip per 30 dienų nuo rekomendacijų gavimo dienos.

Seimo kontrolierė

Milda Vainiutė